	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 06	Diarienummer LD16/03978
			Version 3	Sida nr (av) 1(3)
	Dokumentnamn Riktlinje – Skor		Fastställt datum 2016-09-01	
	Framtagen av Referensgrupp ortopedtekniska hjälpmedel	Godkänd och fastställd av Divisionschefer för Primärvård Kirurgi, Psykiatri och Medicin		Giltig från 2016-09-01

Rekommenderad förskrivare

Leg. läkare, leg. sjukgymnast/fysioterapeut, leg. diabetessköterska och fotterapeut av landstinget anställda i diabetesteam.

Det är verksamhetschefen som utser vem som får förskriva.

Kriterier

Förskrivningen bör baseras på ett tydligt behov där förskrivaren ser att skor/anpassning av skor kan förbättra patientens livskvalitet/funktionsnivå. Förskrivaren bör väga in hur allvarligt patientens nuvarande och eventuella framtida svårigheter/problem bedöms vara.

För att ha rätt till förskrivning av skor/anpassning av skor krävs att patienten har något av följande sjukdomstillstånd:

- Diabetes mellitus
- Inflammatorisk reumatisk sjukdom
- Neurologisk sjukdom
- Medfödd felställning i fotled-fot
- Uttalade degenerativa ledförändringar i fotled-fot
- Cirkulationsstörning (hotande sår/sår)
- Förvärvad skada

Det ska även konstateras objektiva fynd vid fotundersökning där sjukdomstillståndet medför risk för fotkomplikationer eller svaghet i andra delar av kroppen. Dessa fynd ska visa på risk att utveckla ökad smärta och/eller förvärrade felställningar/spasticitet/andra komplikationer i foten eller annan del av kroppen.

- Olikstora fötter
  - Vuxna: längdskillnad på fötter mer eller lika med 14 mm (två skonummer)
  - Barn och ungdom ej fyllda 16 år: längdskillnad mer eller lika med 7 mm (ett skonummer)
- Benlängdsskillnad
  - vuxna: >15 mm
  - barn/ungdom som ej fyllt 16 år: > 15 mm

För information om hjälpmedel i olika situationer och avgifter, var god se [Hjälpmedel i olika situationer](#) samt [Principer för avgifter på hjälpmedel](#).

Mål med hjälpmedlet/anpassningen

Stabilisering och/eller avlastning. Undvika tryck/skav vid cirkulationsnedsättning. Korrigerande och/eller kompensering av felställningar i fotens och/eller annan del av kroppen, smärtlindring eller avlastning för muskulatur med begränsad kapacitet ex vid tonusproblematik. Förebygga sår eller befrämja läkning av frakturer.

	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 06	Diarienummer LD16/03978
			Version 3	Sida nr (av) 2(3)
	Dokumentnamn Riktlinje – Skor		Fastställt datum 2016-09-01	
	Framtagen av Referensgrupp ortopedtekniska hjälpmedel	Godkänd och fastställt av Divisionschefer för Primärvård Kirurgi, Psykiatri och Medicin		Giltig från 2016-09-01

Beskrivning av hjälpmedlet/anpassningen

- Ortopediska skor
  - Handgjorda skor över egen läst, fabriksgjorda måttanpassade specialskor och s.k. bekvämskor som lämpar sig för anpassning. Personal på Ortopedtekniska avdelningen (OTA) gör bedömning av vilken sorts sko som är mest lämplig, utifrån patientens behov.
- Behandlingsskor
  - Speciella skor som används vid svårläkta sår eller frakturer.
- Anpassning/åtgärder på egna skor
  - T ex lästning, skoförhöjning och rullsula
- Olikstora skor
  - Kan förskrivas till patienter med längdskillnad på fötterna.
- Anpassning/åtgärd på skor med onormalt slitage där slitaget orsakas av medicinska skäl.

Risk för personskada

Viss sannolikhetsrisk för tillbud vid användning, som kan orsaka personskada. Ökad risk för sår på grund av tryck- och skavsår av skon/anpassningen finns för patienter med nedsatt känsel eller cirkulation.

Råd i förskrivningsprocessen

Förskrivaren bör betona för patienten vikten av att ta kontakt med ortopedtekniska avdelningen om skon/anpassningen trycker eller klämmer, då detta kan få allvarliga konsekvenser.

Uppföljning, som är en del av förskrivningen, ska ske på ett för verksamheten och patienten lämpligt sätt.

Grundregeln för skoåtgärder är att om problemen kan lösas genom anpassning av skor som finns att köpa i handeln, bekostar landstinget anpassningen men inte inköp av skorna.

Omfattning och avgifter

- Ortopediska skor
  - Förskrivs vid behov
  - Vuxna
800 kr/par i egenavgift
  - Barn/ungdom ej fyllda 16 år
400 kr/par i egenavgift
- Behandlingsskor
  - Förskrivs vid behov
  - Patienten betalar hjälpmedelsavgift (undantaget barn <20 år).
- Förhöjning på egna skor
  - Förskrivs vid behov
  - Patienten betalar en hjälpmedelsavgift per anpassning (undantaget barn <20 år)
- Övriga anpassningar/åtgärder på egna skor såsom rullsula och lästning
  - Förskrivs vid behov
  - Patienten betalar en hjälpmedelsavgift per anpassning.

	Rubrik Hjälpmedelsguide		ISO-kod 06	Diarienummer LD16/03978
			Version 3	Sida nr (av) 3(3)
	Dokumentnamn Riktlinje – Skor		Fastställt datum 2016-09-01	
	Framtagen av Referensgrupp ortopedtekniska hjälpmedel	Godkänd och fastställd av Divisionschefer för Primärvård Kirurgi, Psykiatri och Medicin		Giltig från 2016-09-01

- Olikstora skor
  - Patienten får en rekvisition från ortopedtekniska avdelningen för ”köp” av två par skor på den öppna marknaden.
  - Vuxna:
Förskrivs vid behov
Patienten ersätts med 800 kr för köp av två par skor.
  - Barn/ungdom som ej fyllt 16 år:
Patienten ersätts med 400 kr för köp av två par skor.
- Onormalt slitage av skor
  - Ortopedtekniska avdelningen bedömer om skon ska repareras eller kasseras.
  - Vid reparation av skor betalar patienten hjälpmedelsavgift (undantaget barn <20 år).
  - Vid behov av nya skor betalar patienten egenavgift för 2 par skor/år.
  - Vuxna betalar 800 kr/par
  - Barn/ungdom som ej fyllt 16 år betalar 400 kr/par.
  - Ytterligare skor under året betalar patienten hjälpmedelsavgift för (undantaget barn <20 år).

För information om dubbelföreskrivning samt extrem förslitning av hjälpmedel, var god se [Antal hjälpmedel](#)

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

LD Hjälpmedel har, för Hälso- och sjukvården i Dalarna, upphandlat ortopedteknisk verksamhet, [Aktiv Ortopedteknik i Dalarna AB](#).